

забезпечує отримання педагогічного результату: готовність майбутніх фахівців до волонтерської діяльності в соціальній сфері. Гуманістичний підхід визначає спрямованість професійної підготовки майбутнього фахівця соціальної роботи на формування особистості майбутнього соціального працівника, який здатний успішно реалізувати філантропічні і гуманістичні цінності у професійній діяльності. Інформаційний підхід спрямований на підготовку майбутніх соціальних працівників до використання комп'ютерної техніки у професійній діяльності для отримання, зберігання, обробки інформації, оволодіння сучасними інформаційними технологіями. Контекстний підхід до відбору змісту професійної підготовки передбачає таке структурування програм підготовки, при якому кожний блок програми має на меті формування конкретних професійно-особистісних умінь і навичок. Інтегративний підхід до відбору форм і методів навчання забезпечує їх органічний зв'язок, наскрізне об'єднання в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної роботи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галагузова Ю.Н. Теория и практика системной профессиональной подготовки социальных педагогов: Дисс. ... доктора пед. наук: 13.00.08 / Галагузова Юлия Николаевна. – М. – 2001. – 373 с.

А. І. Конончук

кандидат педагогічних наук, доцент

докторант кафедри соціальної роботи

Національного університету «Чернігівський колегіум

імені Т.Г. Шевченка»

antonina_kononchuk@ukr.net

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН

Професійна підготовка соціальних працівників в Україні вимагає дослідницького аналізу її здійснення не тільки в контексті детермінованості вітчизняними соціально-економічними, суспільно-політичними змінами, а й з урахуванням того, які загальні тенденції характеризують розвиток всієї сучасної системи вищої освіти (загалом і соціальної освіти, зокрема), оскільки саме вони закономірно стають об'єктивними чинниками впливу на вищу освіту європейських країн, в тому числі, України, яка сьогодні входить до європейського освітнього простору.

Освіта і суспільство – це одна система : будь-які глобальні проблеми, з якими стикається суспільство, соціум, цивілізація в цілому неминуче відбивається і на стані освіти. Так, цивілізаційними викликами XXI століття сьогодні визнані : невпинна глобалізація, яка охоплює всі сфери суспільства та взаємозбагачує і взаємоузалежнює людство ; змінність, що прогресує в будь-якій сфері діяльності і ґрунтується на

інноваційному типі розвитку ; демократизація й гуманізація сучасних суспільств з одночасним посиленням вимог до особистої компетентності та самодостатності людини ; формування нового цивілізаційного феномену – мережевого суспільства [4, с.8-9]. Тому наприкінці ХХ – початку ХХІ століття у країнах Європи виникла суспільна ситуація, яка обумовила необхідність модернізації вищої освіти, в тому числі університетської. Доводячи тезу взаємозв'язку освіти і суспільного розвитку, М. Степко робить висновок : «Незаперечним фактором впливу на освіту є процес глобалізації світу, що охоплює всі аспекти життєдіяльності людства і для освіти створює освітянське середовище, що ґрунтується на жорсткій конкуренції. Фактично освіта втрачає кордони держави, розширюються спектри пропозицій щодо освітніх послуг та попиту» [3, с.30].

Більш детальну характеристику вищезазначеної думки знаходимо у роботі науковця К. Астахової. Вона стверджує, що віддзеркалення процесів глобалізації у сфері освіти стосується наступного : стратегії розвитку міжнародних відносин між вищими навчальними закладами ; міжнародних гарантій якості освіти ; проблем транснаціональної освіти ; регіональної та міжрегіональної кооперації ; інформаційних і комунікаційних технологій освіти ; удосконалення рівня доступу до вищої освіти. На її думку, глобалізація породжує в освіті необхідність кардинальних змін, які у найзагальнішому вияві потребують приведення освіти у відповідність до нових суспільних вимог, закономірностей і тенденцій розвитку нового століття [1, с.31-32]. Наслідком глобалізації у освітній сфері різних країн стала поява світового освітнього простору і його складової – європейського освітнього простору.

Трансформаційні тенденції у вищій університетській освіті Європи сьогодні досліджують О. Вауліна, П. Давидов, В. Данчук, М. Дмитриченко, В. Зубко, Г. Калінічева, А. Сбруєва, М. Степко, Н. Терентьєва, Г. Терещук, А. Умерова, Г. Хоружий, О. Язвінська та інші. Серед глобальних тенденцій розвитку вищої освіти з урахуванням реалій ХХІ століття науковці виокремлюють такі: формування системи безперервної освіти впродовж життя, урізноманітнення типів вищих навчальних закладів, розширення і поглиблення їхніх завдань, удосконалення «короткої професіоналізованої освіти», диверсифікація структур вищої освіти, посилення взаємодії вищої школи і промисловців, розширення навчання за кордоном, мобільності студентів і викладачів, підвищення якості освіти, забезпечення якісних змін у вимогах до викладачів та умов праці, інновації в управлінні вищою освітою та її фінансуванні [2; 3; 5].

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що цивілізаційні виклики ХХІ століття стали викликом і сфері освіти, оскільки вона має безпосереднє відношення до всіх подій, що відбуваються у світі через основну причину їх виникнення – людину. Виокремлення глобальних тенденцій розвитку освіти і її важливої ланки – вищої освіти (гуманізації, гуманітаризації, фундаменталізації, безперервності, масовості, технологізації, інформатизації, ефективності) дає нам змогу стверджувати, що модернізація професійної підготовки майбутніх соціальних працівників в умовах вищих навчальних закладів в Україні також обумовлена вищезазначеними чинниками.

ЛІТЕРАТУРА

1. Астахова К.В. Вища освіта в умовах сучасного етапу глобалізації : потреба кардинальних змін / К.В. Астахова // Вища освіта України. – Додаток 4. – Том I (19). – 2010. – Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – С.28-34.
2. Вища освіта і Болонський процес : навч.посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.Ф. Дмитриченко, Б.І. Хорошун, О.М. Язвінська. – К. : Знання України, 2006. – 440 с.
3. Болонський процес у фактах і документах / М.Ф. Степко, Я.Я.Болюбаш, В.Д.Шинкарук. – Тернопіль : Вид-во ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2003. – 52 с.
4. Кремень В.Г. Проблеми якості української освіти в контексті цивілізаційних змін / В.Г. Кремень. – Український педагогічний журнал. – 2015. - №1. – С.8-15.
5. Терентьєва Н.О. Основні тенденції розвитку університетської освіти кінця першого десятиліття ХХІ століття : європейський вимір / Н.О. Терентьєва. // Педагогіка і психологія. Науково-теоретичний та інформаційний вісник НАПН України / ред. кол. В.Г. Кремень (гол.ред.) та ін. - 2012. – №3(76). – С.22-27.

Д. І. Конончук

*аспірант кафедри
педагогіки Ніжинського державного
університету імені Миколи Гоголя,
danilo_kononchuk@i.ua*

*Науковий керівник –
доктор педагогічних наук, старший
науковий співробітник
Т. Ф. Алексєєнко*

НАРОДОЗНАВЧІ ЗАСАДИ ЗМІСТОВНОГО НАПОВНЕННЯ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ЛІТНЬОГО ОЗДОРОВЧОГО ТАБОРУ

Національна спрямованість виховного процесу неможлива без знання і використання в практиці виховної роботи перевірених тисячоліттями здобутків педагогіки народознавства. Саме в цьому аспекті потребує певних коректив і зміст виховної діяльності літніх оздоровчих таборів для дітей і юнацтва України.

Виховне значення таборів полягає в тому, що в період літніх канікул педагоги мають змогу значно більше уваги приділяти художньо-естетичній, трудовій, спортивній, організаторській діяльності своїх вихованців, наповнивши її народознавчим змістом, і тим самим доповнити і поглибити процес виховання, зробити його безперервним і максимально цілісним.

Виховні можливості, закладені в оздоровчому таборі, можуть бути успішно реалізовані при врахуванні його особливостей, а саме: літній табір – це різновікове тимчасове дитяче об'єднання (загін, республіка тощо), в якому перебувають діти